

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 5
DSOG's bestyrelse 5

Artikler og debat

Udredning, kontrol og behandling af kvinder med familær disposition til bryst-ovarie-cancer 9
Monitorering af gravides rygevaner 10

DSOG-information

Beretning fra §14-kontaktpersoner 14
Beretning 2002 fra de tilfornordnede, Sundhedsstyrelsens speciallignavn i Gynækologi og Obstetrik 14
DSOG's FIGOfond, Bestyrelsen, Årsberetning for 2002 14
Beretning fra Vurderingsudvalget i Gynækologi og Obstetrik 15
Årsberetning 2003, DSOg's Gynækologisk Onkologiske Arbejdsgruppe 16
Undervisningsudvalgets årsberetning 17
Referat af DSOg's ordinære generalforsamling 21
Vedtægter for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi 28

Annoncering af møder & kurser 35

DFKO 39

Møde- og kursuskalender 40

2003

Juni

Nr. 3

Årgang 24

Bestyrelsens klumme

Tak for et godt forårsmøde!

Efter en sammenkomst i selskabet, som vi oplevede det den 25. og 26. april, vender man tilbage til hverdagen med en fornemmelse af et kæmpeløft i det faglige, det organisatoriske og det sociale sammenhold i DSOG.

Fredagens program var aktuelt og velanbragt.

Lægen og majoren Bernadette Guldager gjorde os opmærksomme på, hvor meget vi selv kan og skal gøre for at gøre vores arbejdsmiljø bedre, og ikke mindst for at passe godt på os selv og vore kolleger/medarbejdere. Hendes indlæg kunne resumeres med: Aldrig mere Tarzan. Altså vi skal passe på os selv og hinanden, anmelde arbejdsskader, gøre arbejdspladsen sikrere og bedre, være opmærksom på kolleger, som vantrives og benytte os af de muligheder, der er for at få hjælp, fx det kollegiale netværk.

Organisationspsykologen Laura Mott beskrev, hvordan en arbejdsplads, hvor medarbejderne oplever åbenhed, støtte og indflydelse præges af, at lederes og medarbejderes energi er udadvendt og medvirker til at organisationen vokser og trives. På arbejdspladser, hvor arbejdet ikke er sjovt længere, mangler medarbejderne oplevelse af åbenhed, støtte og indflydelse. Den enkeltes energi vendes indad og bruges destruktivt i passivitet, i vrede eller til aktivt at modarbejde alle initiativer. Laura Mott beskrev meget illustrativt, hvordan både ledere og medarbejdere skal være opmærksom på, at kolleger der igen og igen anvender ordene »ingenting« – »aldrig« – »altid« mistrives og skal gribes fat i, ind imellem med det resultat, at et jobskifte er løsningen for dem og for organisationen.

Samme opmærksomhed skal der være overfor initiativløshed, tavshed, afventen, evig kritik, modforslag og fordomme. Hun havde også nogle meget interessante betragtninger over

lederskab og følgeskab, som i forenklet form kan udtrykkes således: Godt lederskab er godt og vigtigt, godt følgeskab er bedre og endnu vigtigere.

Peter Lund Madsen skulle tale om den stressede hjerne og holdt sig ikke til sit emne. Han blev dog fuldstændig tilgivet, da han holdt et blændende og fantastisk underholdende indlæg om menneskehjernens indretning og muligheder. Han slog fast, at mandehjernen er større end kvindehjernen, men når der korrigeres for den større muskelmasse som mandens hjerne skal styre, er der ikke ret stor forskel på de to køns hjernestørrelse, således at kvindens hjerne dog er en lille bitte smule større end mandens. Peter Lund Madsen beskrev indgående forskellen på de steder i hjernen, hvor henholdsvis det falske smil (hykleriet) og det ægte smil (de sande følelser) er beliggende, og opfordrede til at dyrke sidstnævnte område på bekostning af førstnævnte.

Separat referat fra generalforsamlingen findes i dette nummer af bladet. De fleste beretninger fra bestyrelse og udvalg indeholdt tak til afgående medlemmer. Bestyrelsens til Lisa Bang, Birgitte Bruun Nielsen, Susanne Axelsen, Søren Brostrøm (som heldigvis bliver ved med at være webmaster) og Lene Sperling. Lene, som af private grunde ikke kunne være til stede, blev hyldet med stående ovation for de 10 år hun har været et flittigt og aktivt medlem af bestyrelsen. Fra bestyrelsen udtryktes endvidere en stor tak til 22-mandsgruppen, der har arbejdet med de nye målbeskrivelser. Undervisningsudvalget takkede farvel til Lene Sperling, Jørn Aagaard, Bente Sørensen og Jette Seidelin som uddannelsessøgende. Efteruddannelsesudvalget sagde farvel til Susanne Axelsen, Jannie Dalby Salvig og Hans Jørgen Knudsen. Efter beretningerne blev de ændringer af DSOG's og FIGO fondens vedtægter, som blev fremlagt ved efterårets ekstraordinære generalforsamling-

ger, vedtaget. Årets regnskab blev godkendt og i forbindelse med fremlæggelse af budget 2003 blev en kontingentreduktion på 200 kr. om året vedtaget. Ved de efterfølgende valg, som er beskrevet i referatet af generalforsamlingen, blev alle ledige pladser besat med interesserede og engagerede medlemmer af selskabet. Fra bestyrelsen skal der på denne plads udtrykkes en inderlig tak til de afgående folk og et varmt velkommen til de nytilkomne.

FYGO's nye formand bad meget relevant bestyrelsen beskæftige sig med det forhold, at selskabets aktive medlemmer oplever stigende besvær med at blive frigivet fra deres arbejdsplads for at varetage organisatorisk arbejde, og bestyrelsen vil selvfølgelig påtage sig denne opgave.

Fredagens middag og fest løftede næsten taget af Hindsgavls ladebygning, men lørdag morgen var vi klar til en inspirerende gennemgang af målbeskrivelser og logbøger til den nye speciallægeuddannelse, en spændende debat for og imod fosterreduktion på tvillinger i anledning af det lovforslag på området, som for nylig har været i høring. Forventningen er, at det i den vedtagne lov kun i helt specielle tilfælde bliver lovligt at foretage fosterreduktion fra to til et foster. Lørdag eftermiddag fortalte Peter Saugmann, som har været formand for Sundhedsstyrelsens udvalg, der netop har udgivet en rapport om fosterdiagnostik og risikovurdering om det spændende og lærerige arbejde i udvalget. Han forsøgte at forklare forsamlingen hvad forskellen på binær rangfordeling og screening er, og hvordan rapporten lægger op til et paradigmeskift inden for den prænatale diagnostik fra forebyggelse til selvbestemmelse. Hans indlæg byggede på overvejelserne i den grundige og spændende rapport, som netop nu er i høring (kan læses på sst.dk). Hans meget intellektualiserende og teoretiske fremlægning afskar måske muligheden for en mere konkret debat

om rapportens anbefalinger til fremtidig prænatal information, rådgivning og undersøgelse. DSOG's bestyrelse arbejder videre med udvalgets rapport med henblik på at afgive høringsvar inden fristens udløb den 31.maj 2003. Som vanligt er input til dette høringsvar fra selskabets medlemmer meget velkomne.

Forårsmødet afsluttedes med en tak til Århus Amt for dette års forårsmøde og med at Fyns Amt påtog sig opgaven med at arrangere forårsmøde i 2004. Det glæder vi os allerede til.

På bestyrelsens vegne
Charlotte Wilken-Jensen

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer for medlemsbladet i 2003:

Deadline/udgivelsesdato:

21. juli/20. august

15. september/15. oktober

10. november/10. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt, og vær opmærksom på forholdet mellem deadlines og udgivelsesdato.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til

Thomas Larsen, læge

Thorsens Allé 16

9000 Ålborg

e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG-bladet er medlemsblad for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven: Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion: Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Charlotte Wilken-Jensen, adm. overlæge

Gynækologisk-obstetrisk afdeling

Amtssygehuset Roskilde

Køgevej 7-13, 4000 Roskilde

Telefon: 46 30 25 01, e-mail: rscwjw@ra.dk

Privat: Strandboulevarden 27, 2. tv.

2100 København Ø

Telefon: 35 38 58 59

e-mail: cwj@dadlnet.dk

Næstformand

Lone Hvidman, overlæge, ph.d.

Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y

Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus

8200 Århus N

Telefon: 89 49 55 66

Privat: Østermarksvej 5, 8300 Odder

Telefon: 86 54 39 23

e-mail: lone.hvidman@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, kursusreservelæge

Kirurgisk afdeling AK

Hjørring Sygehus, 9800 Hjørring

Telefon: 99 64 64 64

Privat: Thorsens Allé 16, 9000 Ålborg

Telefon: 98 11 77 78

e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Ditte Trolle, overlæge

Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y

Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus

8200 Århus N

Telefon: 89 49 55 66,

Privat: Tårngade 17, 7600 Struer

Telefon: 97 85 34 35

e-mail: ditte.trolle@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Erik Ernst, overlæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Elmhøjvej 68 A, 8270 Højbjerg
 Telefon: 86 27 61 81
 e-mail: erik.ernst@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Anne Dreisler, speciallæge i gynækologi
 & obstetrik
 Ølandsgade 2, 2. tv., 2300 København S
 Telefon: 32 54 55 45, fax: 32 96 55 46
 Privat: Københavnsvej 38, 3400 Hillerød
 Telefon: 48 25 15 99
 e-mail: anne.dreisler@dadlnet.dk

Thea Lousen, 1. reservelæge, ph.d.
 Obstetrisk klinik, afsnit 4031/4232
 Juliane Marie Center, H:S Rigshospitalet
 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 35 45
 Privat: Hostrups Have 17, 4. th
 1954 Frederiksberg C
 Telefon: 35 24 10 32
 Email: lousen@dadlnet.dk

Associeret bestyrelsen**Formand for FYGO**

Gitte Eriksen, Afdelingslæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y,
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Havgårdsvej 29, 8240 Risskov
 Telefon: 86 17 46 49
 e-mail: eriksen_gv@hotmail.com

Webmaster

Søren Brostrøm, reservelæge
 Neonatalklinikken
 Juliane Marie Centret
 H:S Rigshospitalet, Blegdamsvej 9,
 2100 København Ø.
 Telefon: 35 45 35 45
 Privat: Vardegade 7, 4. th., 2100 København Ø
 Telefon: 35 43 55 63
 e-mail: soeren@brostrom.dk

Formand for DFKO

Suzan Lenz, speciallæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken Triangeln
 Lundevangsvej 12, 2900 Hellerup
 Telefon: 39 40 70 00, fax: 39 40 70 75
 Privat: Hannelundsvej 18, 2960 Rungsted Kyst
 Telefon: 45 86 36 25
 e-mail: suzanlenz@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Jette Seidelin, 1. reservelæge
 H:S Hvidovre Hospital
 Kettegård Alle 30
 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat Skovbrynet 53, 2880 Bagsværd
 Telefon: 44 44 92 98
 e-mail: jette@seidelin.com

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge, klinisk lektor
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Holbæk Sygehus
 Smedelundsgade 60
 DK-4300 Holbæk
 Telefon: 59 48 40 00
 Fax: 59 48 42 59
 Privat: Strandbakken, 3060 Espergærde
 Telefon: 49 13 36 93
 e-mail: atke@dadlnet.dk

Udredning, kontrol og behandling af kvinder med familiær disposition til bryst-ovarie-cancer

I et samarbejde med repræsentanter for Danish Breast Cancer Cooperative Group (DBCG), repræsentanter fra de kliniske genetiske institut-

ter og undertegnede, er der udarbejdet et fælles oplæg omhandlende udredning, kontrol og behandling af kvinder med disposition til bryst-ovarie-cancer (Hereditary Breast-Ovarian Cancer =HBOC). Oplægget ligger på DSOG's og DBCG's hjemmeside (www.dbcg.dk). Oplægget vil løbende blive redigeret af nedenstående gruppe.

Hovedbudskabet er stadig, at tilbud om kontrol/operation kun bør foretages efter genetisk udredning. Hvis kvinden findes familiært disponeret, sender genetikerne et skema til den gynækologiske afdeling/praktiserende speciallæge, som skal følge kvinden. Desuden registrerer DBCG alle kvinder, der henvises til gynækologisk afdeling/praktiserende speciallæge, hvilket giver os mulighed for at få ny viden om denne gruppe kvinder.

Hvis kvinden efter rådgivning er familiært disponeret og vælger operation, skal *både salpinges og ovarier* fjernes laparoskopisk. To studier tyder på at kvinder, som er BRCA1-positive/disponerede har øget risiko for tubacancer (Zweemer et al, *Gynecol Oncol* 2000; 76: 45-50; Aziz et al 2001; 80: 341-5).

Hvis kvinden ikke opereres profylaktisk, kan der tilbydes årlig ultralydsscanning og CA 125-måling, og data sendes af kontrollerende instans (afdeling/praktiserende speciallæge) ind til registreret. Adressen findes på skemaer, som ligger på DSOG's hjemmeside.

Med venlig hilsen

Overlæge, dr.med. *Ole Mogensen*,
Odense Universitetshospital,

overlæge, dr.med. *Jan Blaakar*,
Skejby Sygehus,

overlæge. ph.d., *Ulla Breth Knudsen*,
Randers Centralsygehus.

Monitorering af gravides rygevaner

Ryging under graviditeten er skadeligt. Derfor er det vigtigt, at gravide rygere får tilbud om støtte til rygestop. En forudsætning for effektive tilbud og planlægning af den forebyggende indsats er en effektiv monitorering af gravides rygevaner. Hidtil har den registrering, der har fundet sted siden 1997, ikke været udnyttet optimalt. Men der sker noget på dette punkt. I april måned 2003 er tal om gravides rygevaner nemlig blevet lagt på nettet via Nye tal fra Sundhedsstyrelsen. Det giver nye muligheder og understreger kravene til datakvalitet. Med denne artikel sendes en opfordring til alle faggrupper om at bidrage til et kvalitetsløft i indberetningerne til Fødselsregisteret.

Der er i dag solid dokumentation for, at rygning under graviditeten udgør en sundhedsrisiko. En undersøgelse fra Århus viser, at rygning øger risikoen for præterm fødsel med 40% (1). Risikoen for lav fødselsvægt er større blandt børn af rygende mødre end børn af ikke-rygere (2). En undersøgelse af årsagerne til dødsfald blandt børn i forbindelse med fødselen viser, at i Danmark er 16,2% af sådanne dødsfald relateret til moderens rygning under graviditeten (3). På basis af en gennemgang af foreliggende evidens på området konkluderer Haustejn således, at rygning i graviditeten og i ammeperioden udgør en betydelig sundhedsrisiko for fostret og spædbarnet (4).

Der er således god grund til at forstærke de tilbud der gives om rygeafvænnning til gravide og spædbørnsforældre.¹ En vigtig brik i en sådan indsats er præcis viden om hvor mange gravide og nybagte mødre, der faktisk ryger.

1) I september 2003 offentliggør Nationalt Center for Rygestop en rapport om rygeafvænningsmetoder til gravide og spædbørnsforældre og deres effekt.

Det angiver problemets omfang, og det giver mulighed for at vurdere kvaliteten af forskellige indsatser over tid. Monitorering af rygevaner er med andre ord et vigtigt planlægningsværktøj.

Siden 1997 er oplysninger om den gravides rygevaner samlet elektronisk i det medicinske fødselsregister. Hidtil har disse tal ikke kunnet udnyttes optimalt i den regionale planlægning, fordi der ikke har været ressourcer til at sikre en fælles tilbagemelding til fødestederne og amterne. På dette vigtige punkt er ændringer imidlertid på vej. I april måned 2003 er data om nybagte mødres rygevaner fra det medicinske fødselsregister blevet tilgængelige via Sundhedsstyrelsens hjemmeside i månedspublikationen »Nye Tal fra Sundhedsstyrelsen«. Her kan man se følgende tal:

- 1) Andel af nybagte mødre *på landsplan*, der ryger, hvor meget de ryger, andel der er holdt op med at ryge under graviditeten og deres aldersfordeling.
- 2) Andel af nybagte mødre *per amt*, der ryger, hvor meget de ryger og andel der er holdt op med at ryge under graviditeten.
- 3) Andel af nybagte mødre *per fødested*, der ryger, hvor meget de ryger og andel der er holdt op med at ryge under graviditeten.

Denne publikation giver således mulighed for monitorering af de gravides/mødrenes rygevaner. Vi kan følge ændringer i rygevaner over tid. Det enkelte fødested kan følge udviklingen i eget regi og kan sammenligne egne tal med tal fra andre fødesteder. De ansvarlige i amtet kan bruge denne monitorering i planlægningen af amtets samlede rygeafvænningsindsats. Dette er en klar forbedring af mulighederne for at levere et effektivt sæt af tilbud om rygeafvænnning til gravide.

Rammerne for monitorering af gravides rygevaner er således til stede. På sigt vil disse

forbedres med indførelse af den elektroniske patientjournal. Dette sætter øget fokus på, hvordan disse rammer bliver udfyldt og altså kvaliteten af de data der kommer frem til det medicinske fødselsregister.

Grundlaget for registrering af gravides rygevaner er svangrejournalen. I denne er der plads til at den praktiserende læge under første graviditetskonsultation kan notere, hvorvidt den gravide er ryger eller ikke-ryger, og hvorvidt den gravide ryger ønsker støtte til rygestop. Eftersom et tidligt tilbud om støtte til rygestop er afgørende når det gælder gravide, er denne første registrering og opfølgningen på den meget vigtig. Kopi af svangrejournalen bliver sendt til fødestedet.

Jordemoderen kan registrere eventuelle ændringer i den gravides rygevaner i deres del af svangrejournalen ved efterfølgende konsultationer, og sundhedsplejersken kan følge op i kommuner hvor denne kommer på graviditetsbesøg. Men typisk vil jordemoderens del af svangrejournalen ikke blive overført til fødestedet ved fødslen.

Når man på fødeafdelingen skal registrere den nybagte mors rygevaner på diagnoseskemaet/fødselsanmeldelsen efter fødselen, har man således typisk kun adgang til de oplysninger, som den praktiserende læge oprindeligt har noteret i den del af svangrejournalen, som er videresendt til sygehuset. Hvis ikke jordemoderen direkte spørger den nybagte mor om hendes nuværende rygevaner, vil det altså være disse »gamle« oplysninger som bliver bragt videre.² Det er nemlig oplysningerne på diagnoseskemaet/-fødselsanmeldelsen, der bliver overført til

2) Visse steder i landet bliver den gravide bedt om at udfylde et såkaldt oplysningsskema, hvor samme spørgsmål indgår. Nogle gange vil det være oplysningerne på dette skema, som kan være udfyldt af den gravide umiddelbart efter 1. graviditetsbesøg, der overføres til diagnoseskemaet/fødselsanmeldelsen.

Landspatientregisteret og går videre til det medicinske fødselsregister. Det vil i givet fald f.eks. føre til en underrapportering af antallet af gravide der er ophørt med at ryge under graviditeten. Det daglige cigaretforbrug vil desuden blive målt udelukkende i begyndelsen af graviditeten og ikke ved fødslen, som det er tænkt.

Der kan også være mere generelle forhold på fødeafdelingen, som gør registreringen af gravide og nybagte mødres rygevaner kompliceret. En undersøgelse udarbejdet for CEMTV i oktober 2002 af indberetningspraksis på det obstetriske område på 10 fødesteder viser, at der »ikke på afdelingerne findes en standard-procedure for registrering, kodning, tastning, validering og viderebehandling af obstetriske data ...« (5). Samtidig er der ofte flere forskellige registreringssystemer på fødestederne, hvilket betyder dobbeltarbejde for de ansvarlige.

En korrekt registrering af gravides og nybagte mødres rygevaner kræver således, at de forskellige faggrupper koordinerer deres registreringspraksis, men også at jordemoderen på fødeafdelingen faktisk spørger den nybagte mor om hendes rygevaner. Det kræver tid og ledelsesmæssig prioritering, og det kræver den nødvendige uddannelse og træning af de forskellige faggrupper, som har ansvaret for registreringen i løbet af graviditeten og efter fødslen.

Kvaliteten af data omkring rygning i det medicinske fødselsregister synes at udvikle sig i den rigtige retning – men der er stadig behov for forbedring. Et kig på tallene fra 1997 til 2001 indikerer, at indberetningerne er blevet bedre de seneste år. I Tobaksskaderådets rapport om rygeafvænningsstilbud på danske fødesteder fra 2000 nævnes det, at der fra enkelte fødesteder var en andel af nybagte mødre, hvor rygestatus var uoplyst i 1998 og 1999 på 25-40% (6). Af Nye Tal fra Sundhedsstyrelsen, som nu er tilgængelige, fremgår det, at den højeste andel uoplyst rygestatus i 2001 er 20.5%. Samti-

dig er denne andel faldet på stort set alle fødesteder, og gennemsnittet for uoplyst rygestatus på 37 fødesteder ligger på knap 3% i 2001.

Behovet for forbedring af kvaliteten kan dog ses ved, at der som nævnt stadig er enkelte fødesteder, hvor andelen af uoplyst rygestatus er uacceptabelt høj, som de nævnte 20,5%. Samtidig synes andelen af gravide der er holdt op med at ryge i første trimester at ligge urealistisk lavt, typisk omkring 1,5% af alle gravide, ligesom der er en urealistisk stor forskel mellem de enkelte fødesteder på dette punkt, spændende fra 0.3% på ét sygehus i 2001 til 4,1% på et andet. Netop andelen af gravide rygere, der holder op under graviditeten, er et vigtigt tal i forhold til at tilrettelægge tilbud om støtte til rygestop for de gravide.

Med netadgangen til data om de gravides og de nybakte mødres rygevaner fra det medicinske fødselsregister får de danske fødesteder og jordemodercentre nu mulighed for at følge udviklingen lidt nøjere. Amterne får et redskab til deres overordnede planlægning af den forebyggende indsats, og politikere får et redskab til deres prioritering. Denne mulighed for mere præcis viden skulle gerne følges op af endnu et kvalitetsløft i indberetningerne til fødselsregisteret. Målet må være at de registreringer, der foretages hos lægen, hos jordemoderen, af sundhedsplejersken og på fødestedet, kommer til anvendelse i en effektiv planlægning af rygestoptilbud til den gravide og hendes partner, og i planlægningen af rygestoptilbud til spædbørnsforældre.

Sundhedsstyrelsens tal findes på: <http://www.sst.dk/nyheder/tidsskrifter/nyetal/index.asp>. Ønsker du at modtage Nye Tal fra Sundhedsstyrelsen elektronisk kan du tilmelde dig her SeSS@sst.dk.

Astrid Blom

Nationalt Center for Rygestop

p.v.a. Referencegruppen for gravide, spædbørnsforældre og rygeafvænnning som består af:

- Praktiserende Lægers Organisation v. læge *Marianne Hartvig*
- Den Almindelige Danske Lægeforening v. læge *Ann Dorrit Guassora*
- FS 9 (Faglig Sammenslutning af Konsultationssygeplejersker) v. sygeplejerske *Rikke Schultz-Lorentzen*
- Den Almindelige Danske Jordemoderforening v. jordemoder *Ingrid Schmidt*
- FS 10 (Faglig Sammenslutning af Sundhedsplejersker) v. sundhedsplejerske *Kirsten Svensson*
- DSOG (Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi) v. overlæge *Lone Hvidman*
- Sundhedsstyrelsen v. fuldmægtig *Ulla Skovgaard Danielsen*
- Amtsrådsforeningen v. fuldmægtig *Miriam Wilmont* og overlæge *Kristjar Skajaa*
- Kræftens Bekæmpelse v. cand.com. *Bodil Schroll*
- Forsker læge ph.d. *Kirsten Wisborg*

Referencer:

1. Wisborg, K. (2002) Smoking and Pregnancy. An epidemiological investigation of smoking habits during pregnancy, the effect of smoking on the outcome of pregnancy and on the infant's health, and the possibilities for intervention to stop smoking during pregnancy, Faculty of Health Science, University of Aarhus
2. Horta, B.L.; Victora, C.G.; Menezes, A.M.; Halpern, R.; Barros F.C. (1997) Low birthweight, preterm births and intrauterine growth retardation in relation to maternal smoking. *Paediatric Perinatal Epidemiol.*; 11; 140-51.
3. Richardus, J.H.; Graafmans, W.C.; Verloove-Vanhorick, P.; Mackenbach, J.P.; The EuroNatal International Audit Panel, The EuroNatal Working Group (2003) Differences in perinatal mortality and suboptimal care between 10 European regions: results of an international audit, *International Journal of Obstetrics and Gynaecology* 2003; February, vol. 110: pp. 97-105

4. Hausteil, K-O. (2001) Tobacco or Health? Physiological and Social Damages Caused by Tobacco Smoking, Berlin: Springer.
5. Sundhedsstyrelsen CEMTV (2002) Obstetrik – data til LPR – en kortlægning af procedurer og processer, Oktober.
6. Tobaksskaderådet (2000) Rygeafvæning på Danske Jordemodercentre, dec. Udarbejdet af Karl Marosi.

Beretning fra §14-kontaktpersoner

§ 14-kontaktpersonerne har i det forløbne år kun haft 2 overlægestillinger til vurdering. Sundhedsstyrelsen har selv vurderet de resterende. De har ikke antallet af § 14-vurderinger. Sundhedsstyrelsen har oplyst, at de selv vurderer stillingerne og kun sender de overlægevurderinger videre, der er tvivl om.

Hans Madsen, Ålborg

Beretning 2002 fra de tilfornordnede, Sundhedsstyrelsens specialistnævn i Gynækologi og Obstetrik

21 læger har opnået speciallægeanerkendelse i gyn/obst i 2002. De tilfornordnede (Lone Mouritsen, Glostrup og Hans Madsen, Ålborg) har aldrig modtaget noget kommissorium på skrift, hverken fra DSOG eller SST. Vores hovedopgave er at vurdere ansøgers operationslister og ultralydslister, idet det kliniske forløb og U-kurser vurderes af SST. De tilfornordnede har vejledende funktion, og SST har den beslutende funktion ved specialistgodkendelser.

De tilfornordnede rådgiver desuden SST ved ansøgninger fra udlændinge, som er helt eller delvist uddannede i gyn/obst fra hjemlandet. Vi forsøger efter bedste evne at rådgive, så de enkelte læger kan opnå en uddannelse på højde med danske speciallæger.

De problemer de tilfornordnede er stødt på er sidevis af edb-udskrifter med operationskoder, som bruges som operationsliste. I de til-

fælde har vi valgt at sende listerne tilbage og bedt ansøger om at sørge for en attesteret liste med navn og evt. kode på operationerne, evt. opdelt efter uddannelsesfase og det kumulerede antal. Vi vil opfordre ansøgere til at sende operationslister, som kan læses og forstås af andre end ansøgers afdeling, så autorisationen ikke forsinkes. Formentlig løses problemer af denne type, når logbøger indføres.

Foreløbig har der kun været få (2-3/år) ansøgninger fra udenlandske læger. Nogle af dem ender med lange uddannelsesforløb, hvis de skal leve op til danske uddannelseskraav. Hvis afdelinger eller læger oplever problemer med integration og uddannelse af udenlandske læger mhp. at blive danske gynækolog/obstetrikere, vil jeg opfordre til at henvende sig til DSOG's bestyrelse eller de tilfornordnede, så vi kan få kortlagt, om der er behov for mere generelle tiltag.

Lone Mouritsen, Glostrup

DSOG's FIGOfond Bestyrelsen Årsberetning for 2002

DSOG's FIGOfond har til formål at yde støtte til faglig dygtiggørelse og udvikling af kommende og nuværende speciallæger i gynækologi og obstetrik. Støtten ydes til de områder, som normalt ikke er dækket af aftaler og overenskomster. Støtteberettigede er medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi, som enten selv kan søge støtte eller indstille, at der gives støtte til de formål, der fremgår af FIGO-fondens vedtægter § 7.

Fondens midler er baseret på overskuddet fra FIGO-kongressen, som blev afholdt i København i 1997, samt renteaafkastet herfra. For-

muen beløber sig til godt 3 mio. kr. Fondens samlede midler forventes anvendt inden for en 10-årig periode, det vil sige inden 2012. Med et rimeligt renteafkast er der således ca. 450.000 kr. til uddeling om året.

Bestyrelsen har i 2002 bestået af: Anette Tønnes Pedersen (formand), Morten Hede-gaard (næstformand), Ann Tabor, Bjarne Rønde Kristensen, Ditte Trolle, Katrine Side-nius, Kim Toftager-Larsen, Lone Hvidman og Peter Hornnes.

Der er blevet afholdt 2 bestyrelsesmøder i 2002, i marts og i september måned. Der er i perioden samlet blevet ansøgt om 1.410.749 kr., og udloddet i alt 351.400 kr. af fondens midler. Det er dog ikke den fulde støtte, der er blevet udbetalt, enten fordi ansøger efterfølgende har fået tildelt midler andetsteds fra, fordi ansøger ikke har reageret på tilsagn om støtte eller fordi et projekt midlertidigt er blevet lukket ned.

Mødet i september blev afholdt som et internatmøde med blandt andet det formål at diskutere fondens støttepolitik efter 3 ansøg-ningsrunder. Fondens formål er fastlagt i ved-tægterne, og bestyrelsen kan ikke generelt prio-ritere et område frem for et andet. Det vigtigste er, at støtte på sigt kommer dansk gynækologi til gode. Ved bedømmelsen lægges der vægt på ansøgerens begrundelse, især når der er tale om tilbagevendende kurser. Eksempelvis vil ansø-gere til udenlandske kurser og studieophold, som ønsker at implementere den ny viden/ny teknologi i danske gynækologiske afdelinger eller i kursusaktivitet for danske gynækologer, blive vægtet højt. Vedtagelse om støtte til tilba-gevendende kurser vil ikke danne præcedens. Kursusafgifter og udgifter i forbindelse med studieophold bør så vidt det er muligt søges dækket via den afdeling, man er ansat på, før fonden ansøges. Som hovedregel ønsker besty-relsen ikke at anvende fondens midler til løn.

Vedr. bedømmelse af ansøgninger har bestyrelsen besluttet, at et bestyrelsesmedlem er inhabilt, hvis han/hun selv er ansøger, er vejleder for ansøger, har en tæt relation til ansøger eller medlem af bestyrelse eller styregruppe for den organisation, der an-søger.

Det er dog umuligt at undgå, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer har et personligt kendskab til ansøgere. En måde at forsøge at sikre vores objektivitet på er konsekvent at an-vende et ansøgningskema med konkrete og ensartede oplysninger om ansøger og ansøgnin-gens formål. Et sådant er under udarbejdelse og vil blive lagt ud på DSOG's hjemmeside inden næste ansøgningsrunde.

Vedr. investering af fondens midler anven-des fortsat en strategi med lav risiko for anbrin-gelse af fondens midler, det vil sige overvejende i obligationer, dog med op til 10% af formuen anbragt i aktier.

Marts 2003, *Anette Tønnes Pedersen*

Beretning fra Vurderingsudvalget i Gynækologi og Obstetrik

Medlemmer af udvalget:

Valgt for FYGO: Marianne Johansen

Valgt for DSOG: Nini Hegedüs

Region Nord: Ditte Trolle (indtil januar 2003),

Sonja Klindt (fra januar 2003),

Lone Hvidman (formand)

Region Øst: Lars Vejerslev, Lisbeth Tollund

Region Syd: Helle Mogensen, Hans Rebling

(til januar 2002), Kirsten Lund Sørensen (fra januar 2003).

Jan Greve fra sekretariatet placeret i region Nord har også i det forløbne år bistået udvalget med sin store erfaring og ekspertise. Ditte Trolle og Hans Rebling har måttet forlade udvalget, da de har opnået nye stillinger. Hans Rebling fik kun mulighed for at være medlem af udvalget i 1 år, mens Ditte Trolle har deltaget i udvalgets arbejde gennem 4 år. Begge takkes for deres indsats. Sonja Klindt og Kirsten Lund Sørensen har overtaget de to ledige pladser.

Der har i det forløbne år været afholdt to møder i forbindelse med ansøgningsrunder til undervisningsblokke.

Ad ansøgningsrunder

Til de to sidste ansøgningsrunder har der været henholdsvis 28 og 31 ansøgere til de opslåede undervisningsblokke, 11 i hver runde.

Der foreligger endnu ikke detaljerede oplysninger fra den sidste runde, idet ikke alle ansættelsesudvalg endnu har afsluttet behandlingen af ansøgerne.

Ser man på de to forudgående runder, forholder det sig således, at der fortsat er en betydelig interesse for at søge specialet med et nogenlunde stabilt antal ansøgere. Tendensen med en massiv overvægt af kvindelige ansøgere fortsætter; således udgjorde kvinderne i ansøgerskaren henholdsvis 27 af 31 og 25 af 29, mens tallene for de, der opnåede undervisningsstilling var 9 af 11 og 8 af 11.

Blandt ansøgerne var den gennemsnitlige kandidatalder 8,3 år (4-14) og 7,9 år (3-13) og blandt de ansatte 8,0 år (4-13) og 7,7 år (5-13). De gennemsnitlige pointtal for de, der opnåede stilling, var henholdsvis 8,5 (4-12) og 8,7 (6-11).

Det kunne se ud som om, der er tendens til en lidt faldende kandidatalder ved opnåelse af undervisningsstilling; fremtiden må vise, om tendensen fortsætter.

Ad supplerende kriterier

Der har ikke i løbet af det sidste år været gennemført ændringer i de supplerende kriterier.

Situationen efter ikrafttræden af den nye uddannelsesbekendtgørelse

I forlængelse af godkendelse af den nye målbeskrivelse skal der nu udarbejdes uddannelsesforløb i de tre regioner. Krav om kirurgi før start af blokstilling bortfalder senest i andet halvår 2004, men formentlig allerede med ikrafttræden af den nye uddannelsesbekendtgørelse 1. januar 2004, uanset om de nye uddannelsesforløb er godkendt inden da. Udvalget har diskuteret muligheden for at kunne tilgodese de yngre læger, som i henhold til nuværende regler har erhvervet sig supplerende uddannelse i kirurgi, der hidtil har været et krav for at kunne opnå stilling i region Øst og region Syd. Sekretariatet har påtaget sig at undersøge Sundhedsstyrelsens holdning til krav om supplerende uddannelse i overgangsfasen. Vurderingsudvalget vil, når denne afklaring foreligger, tage beslutning om den fremtidige pointtildeling for »overskydende« kirurgi.

På udvalgets vegne
Lone Hvidman

Årsberetning 2003, DSOG's Gynækologisk Onkologiske Arbejds- gruppe

Det landsdækkende, tværfaglige samarbejde omkring gynækologisk onkologi, Dansk Gynækologisk Cancergruppe (DGC), etableret år 2000, har fortsat og udbygget samarbejdet gennem det seneste år. Der er nu udarbejdet endelige retningslinjer for udredning, behandling og

kontrol af patienter med cervixcancer og ovariecancer (såvel epiteliale som ikke-epiteliale tumorer). Retningslinjer for endometriecancer forventes at foreligge i indeværende år. Arbejdet omkring retningslinjer for vulvacancer og for trofoblastsygdomme er påbegyndt. Nationale retningslinjer for dette fagområde er ganske unikke sammenlignet med de øvrige nordiske lande og det øvrige Europa.

DSOG er aktuelt repræsenteret i DGC ved Lone Keld Petersen, Jens Knudsen og undertegnede i Forretningsudvalget. Connie Palle, Åge Knudsen og Ole Mathiesen i cervixcancergruppen, Ingrid Thranov, Lene Lundvall og Jan Blaakær i ovariecancergruppen, Lian Ulrich, Tove Svarrer og Ole Mogensen i endometriecancergruppen.

Etablering af en national gynækologisk cancerdatabase har været et centralt element i DGC's arbejde hidtil. Anført af en entusiastisk og arbejdsivrig formand, Claus Høgdall, har databasegruppen nu i vid udstrækning fået databasens struktur på plads, og det ser ud til, at de økonomiske rammer snart vil være opfyldt. Det er håbet, at vi i slutningen af året vil kunne prøvekøre databasen

Etablering af en biobank i DGC-regi vil være en enestående mulighed for, knyttet til cancerdatabase, at etablere en forskningsbasis af meget høj værdi. Der er udarbejdet kommissorium for biobank og et første udkast til organisation af en biobank i DGC-regi.

I det forgangne år har der været afholdt forårsmøde i maj 2002, hvor hovedemnet var tidlig ovariecancer. Der bliver afholdt forårsmøde 2003, den 22. maj, Odense, hvor hovedemnet vil være endometriecancer.

I det fælles nordiske gynækologisk onkologiske samarbejde, NSGO, blev der på det seneste møde i Lund i marts, nyetableret en kirurggruppe, for også her at styrke gynækologernes position i samarbejdet. Fra dansk side indgår

Berit Mosgaard, Christian Ottesen og Niels Kryger Baggesen i de to etablerede arbejdsgrupper, der vil se nærmere på henholdsvis uddannelsesmæssige forhold og på behandlingsmæssige forhold i de nordiske lande. Undertegnede er valgt sekretær for kirurggruppen. Et eventuelt behov for fælles nordiske retningslinjer for udredning, behandling og kontrol vil blive vurderet, ligesom mulighederne for en eventuel fælles gyn-onkologisk kirurguddannelse og eventuel certificering vil blive vurderet.

Tak for det arbejde, der er blevet lagt i de forskellige grupper og sammenhænge i det forløbne år og tak for den generelle interesse der er udvist for det gynækologisk onkologiske område.

Overlæge, dr.med.

Erik Søgaard Andersen

Undervisningsudvalgets årsberetning

Undervisningsudvalget (UU) har afholdt 4 ordinære møder 3/10, 28/11, 19/2 og 25/3. Derudover har 3 af udvalgets medlemmer været engageret i en styregruppe med det formål at færdiggøre Målbeskrivelsen og Logbogen.

Undervisningsudvalget har i dette år sagt farvel til Ole Kierkegaard, der i mere end 3 år har bestredet posten som hovedkursusleder. Ole har udført et meget stort og engageret arbejde og har i den grad systematiseret den administrative funktion omkring speciallægeuddannelsen.

Ole har ført detaljerede og intensive korrespondancer med Sundhedsstyrelsen for at få hold på økonomien omkring U-kurserne. Det lykkedes ham indtil flere gange at få ekstra bevilninger på baggrund af hans grundige detaljerede henvendelser til styrelsen. Han har implemente-

ret de nye U-kurser med stor professionalisme og formidlet UU-tilpasningsforslag til delkursuslederne med diplomatisk omhu. Jeg vil gerne på udvalgets vegne bringe ham en stor tak.

Vi var så heldige at få Lars Franch Andersen til at overtage Ole Kierkegaards plads. En ikke let opgave, men vi har den største tiltro til at han vil kunne fylde pladsen ud.

I det forløbne år har UU arbejdet med Målbeskrivelsen og U-kurserne, hvorfor der ikke har været tid til så meget andet.

Således blev der den 22. august afholdt et fælles møde, hvor resultaterne af dette store MÅLLOG-arbejde blev fremlagt. Efterfølgende blev Jette Led Sørensen og Niels Ulbjerg købt fri af DSOG i henholdsvis en måned og i to uger for at homogenisere og tilpasse gruppens arbejde. I marts 2003 fik vi Sundhedsstyrelsens endelige godkendelse af Målbeskrivelsen. Den har siden været tilgængelig på hjemmesiden og er i skrivende stund ved at blive trykt, således at alle medlemmer får et eksemplar tilsendt. Logbøgerne og Checklisterne er på trapperne, og det er planen, at vi i foråret 2003 rundersender en PORTEFØLJE (ringbind) til i de 3 regionssekretariater. I denne portefølje ligger blandt andet logbøgerne. Afdelingerne kan så fremover rekvirere en portefølje til hver enkelt nyansat introduktionslæge.

Den planlagte rotation på U-kurserne er i fuld gang. Således har Anette Tønnes Pedersen erstattet Ann Tabor på kurset Forskning og udvikling, Lone Mouritsen har erstattet Gunner Lose i Urogyn, og Peter Bagger har afløst Erik Fangel Poulsen på gyn II. Jens Bang erstattes af Ann Tabor i Føtalmedicin i år. Vi har et stort håb om, at vi får lov at beholde Kommunikationskurset som et specialespecifikt kursus. Vi synes der er så mange specielle problemstillinger i vores speciale, der kræver omhyggelig og anderledes kommunikation, at det vil være en stor fordel, at gennemgangen af disse problem-

stillinger ikke bliver fortyndet med problemstillinger fra andre specialer

Implementeringen af videreuddannelsen lægges nu ud i de 3 regioner, men UU vil fortsat evaluere og følge såvel den nuværende som de kommende uddannelsesforløb på hver afdeling. Derudover er det udvalgets intention at videreudvikle og forny de pædagogiske metoder og evalueringsmetoder der anvendes på U-kurserne.

En stor tak til 22-mandsgruppen, som har arbejdet entusiastisk og engageret hele sidste forår og sommeren over. Jette Seidelin var en ihærdig og pædagogisk tovholder, der formåede på fortræffelig vis at holde sammen på gruppen. Jette Led Sørensen udførte et kæmpe arbejde med at samle alle trådene og enerette ordlyden i selve målbeskrivelsen. Niels Ulbjerg har omsat målbeskrivelsen til en operationel logbog. En stor tak til dem alle sammen.

UU skal i år tage afsked med Bente Sørensen, som har været med i udvalget i 6 år og har lavet et solidt og godt arbejde med evalueringerne af kurserne. Hun har stået for den løbende tilbagemelding med gode og altid konstruktive kommentarer og ændringsforslag til delkursuslederne. Endelig skal udvalget tage afsked med Jørn Aagård som gav et pust fra det private ind i udvalget.

Endelig vil jeg selv sige tak for 4 spændende år i UU, hvor kronen på værket blev en ny og spændende målbeskrivelse. Vi har haft rigtig mange gode og konstruktive diskussioner. Vi fik ændret formen og indholdet på U-kurserne, og tog fat på at indføre nye pædagogiske metoder på U-kurserne. Tak til jer alle for et godt samarbejde.

Jeg håber at UU i fremtiden løbende vil tilpasse U-kurserne til tidens trend, så videreuddannelsen hele tiden optimeres maksimalt.

På undervisningsudvalgets vegne
Lene Sperling, Formand

Referat af DSOG'S ordinære generalforsamling

**Fredag den 25. april 2003,
Hindsgavl**

Formanden bød velkommen.
73 af foreningens medlemmer var til stede.

1. Valg af dirigent

Niels Ulbjerg blev foreslået og valgt med akklamation.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen var indkaldt i overensstemmelse med selskabets vedtægter og således lovlig.

2. Bestyrelsens beretning

Formanden (Charlotte Wilken-Jensen) aflagde beretning. (Se DSOG-blad nr 2/2003 eller på hjemmesiden).

Yderligere berettede formanden: De afgående bestyrelsesmedlemmer Søren Brostrøm, Birgitte Bruun Nielsen, Susanne Axelsen og Lisa Bang blev takket for deres indsats. En speciel tak fik Lene Sperling, som desværre ikke kunne deltage i forårsmødet, for sin 10 år lange indsats i organisatorisk arbejde. Først 2 år som kasserer i FYGO, dernæst 4 år som kasserer i DSOG og sidst 4 år som formand for undervisningsudvalget. Lene har deltaget i målbeskrivelsesarbejdet hele 3 gange. Første gang i FYGO, hvor det var første gang selskabet overhovedet fik en målbeskrivelse, siden 2 revisioner. Sidst med den udgave, som netop er udsendt til alle selskabets medlemmer. Lene har i allerhøjeste grad haft indflydelse på uddannelsen i vores speciale.

Beretningen blev debatteret:

Gitte Eriksen roser beretningen og efterlyser en

holdning til, hvad vi skal med det organisatoriske arbejde fremover. Hvem skal betale for medlemmernes engagement? De afdelinger, som de organisatorisk aktive er ansat på, eller kan man forestille sig, at alle afdelinger betaler til en central kasse afhængigt af, hvor mange læger der er ansat?

Charlotte Wilken-Jensen giver udtryk for, at det er tiltagende vanskeligt at rekruttere nye medlemmer til organisatorisk arbejde.

Kristjar Skajaa tilslutter sig Gitte Eriksens forslag om, at alle afdelinger solidarisk deler omkostningerne.

Kim Toftager-Larsen foreslår, at vi puster liv i kulturen om at give fri til organisatorisk arbejde.

Det blev konkluderet, at DSOG og FYGO skal arbejde med denne problemstilling.

Til sidst var der stående applaus for Lene Sperlings lange indsats i organisatorisk arbejde.

Bestyrelsens beretning blev godkendt med ovenstående bemærkninger.

3. Udvalgsberetninger fra stående udvalg:

Undervisningsudvalget

Morten Hedegaard aflagde beretning. (Se dette nummer af bladet eller på hjemmesiden).

Ursula Bentin-Ley ville vide, om det er acceptabelt for undervisningsudvalget, at de obligatoriske U-kurser bliver afholdt i weekender?

Morten Hedegaard svarer, at i helt særlige tilfælde vil det kunne accepteres. Generelt ønsker man dog ikke obligatoriske kurser i weekender.

Katrine Sidenius har bemærket, at der er mange deltagere i Lægeforeningens kommunikationskurser. I forbindelse med den nye målbeskrivelse skal U-kurset i kommunikation have en ny struktur. Katrine Sidenius foreslår, at undervisningsudvalget indkalder delkursuslederne på kommunikationskurset til en

drøftelse af den fremtidige struktur. Katrine Sidenius efterlyser nye folk til at indgå i arbejdet.

Jette Led Sørensen påpeger, at kommunikationskurset ligger i introduktionstiden, dvs. det bliver ikke et tværfagligt kursus.

Gitte Eriksen ønsker på FYGO's vegne tillykke med målbeskrivelsen. Er glad for at FYGO har været involveret i arbejdet. Forespørger hvordan man sikrer, at der ikke bliver tre forskellige uddannelser i de tre regioner?

Jette Led Sørensen forklarer, at vi må finde os i, at de 3 regioner er forskellige. De uddannelsesansvarlige overlæger er ansvarlige for uddannelsen på de enkelte uddannelsessteder. Der må være en løbende dialog, hvis en uddannelsessøgende skal skifte afdeling under uddannelsen.

Lisa Bang anfører, at der d. 5 januar 2003 var møde vedrørende den nye målbeskrivelse. Lisa Bang opfordrer uddannelsesudvalget og DSOG til at koordinere arbejdet i de 3 regioner.

Gitte Eriksen bemærker, at FYGO gerne vil deltage i møder om implementering af målbeskrivelsen.

Suzan Lenz fortæller, at hun arbejder i bestyrelsen for at målbeskrivelsen indeholder praksisrelevante elementer. Hun har derfor lavet et addendum til målbeskrivelsen om praksisrelevante emner.

Jette Led Sørensen påpeger, at det er et problem, at DSOG har udformet målbeskrivelsen, og at de regionale råd skal implementere den. Vi er nødt til at hjælpe hinanden og bakke hinanden op.

Beretningen blev godkendt med ovenstående bemærkninger.

Efteruddannelsesudvalget

Susanne Axelsen aflagde beretning. (Se DSOG-blad no 2/2003 eller på hjemmesiden). Beretningen blev godkendt.

Dansk Gynækologisk Cancer

Erik Søgaard Andersen aflagde beretning. (Se dette nummer af DSOG-bladet). Beretningen blev godkendt.

Arbejdsgruppen for obstetrisk kvalitetsudvikling og nomenklatur

Jens Langhoff-Roos aflagde beretning. (Se DSOG-blad no 2/2003 eller på hjemmesiden). I forlængelse af beretningen fremlagde Steen Rasmussen, Sundhedsstyrelsen, eksempler på resultater af arbejdsgruppens arbejde.

- Identifikation af materielle dødsårsager sker ved sammenkobling af dødsårsagsregistret og landspatientregistret.
- e-LPR og kvalitetssikring: Internetbaseret system med mulighed for at se, hvad der er registreret i LPR om patientbehandling. Der er adgang for sundhedspersonale. Systemet er testet, men lovgrundlaget er endnu ikke til stede.
- Der er etableret samarbejde med Danmarks Statistik om nye variable.
- Der er lavet nye koder inden for obstetrik: BE, navlesnors-pH og prægravid højde og vægt.
- Misdannelsesregistrering.
- Perinatal mortalitet: kilde fødselsregistret og CPR-registret.
- Man kan abonnere på SundNyt, der er et elektronisk nyhedsbrev fra Sundhedsstyrelsen.

Charlotte Wilken-Jensen spørger om også hjemmefødsler og dødfødte figurer i statistikkerne.

Steen Rasmussen svarer, at disse indberettes særskilt på blanket.

Lone Hvidman er imponeret over, hvor hurtigt nye koder er blevet udformet. På Sand-

bjergmødet i januar 2003 blev det vedtaget at lave nye koder, og allerede 3 måneder senere kan disse koder anvendes.

Charlotte Wilken-Jensen informerer om, at forslag om nye koder skal gå via DSOG.

Lone Mouritsen spørger om, hvor langt man er med de gynækologiske koder. Steen Rasmussen svarer, at det er uklart.

Lene Lundvall fra arbejdsgruppen for gynækologisk kvalitetsudvikling og nomenklatur fortæller, at man påtænker at opfordre Øjvind Lidegaard til at deltage i arbejdet.

Beretningen blev godkendt med ovenstående bemærkninger.

4. Aflæggelse af revideret regnskab, fremlæggelse af næste års budget og fastlæggelse af kontingent

Kasseren Ditte Trolle fremlagde følgende regnskab:

Kim Toftager-Larsen henleder opmærksomheden på, at de finansielle indtægter er faldet fra ca 136.000 kr til ca 48.000 kr. Kan midlerne investeres mere fordelagtigt?

Lise Møller foreslår, at midlerne anbringes i Lægeforeningens bank.

Ditte Trolle anfører, at det er vigtigt at have likvide midler til rådighed.

Resultatopgørelse			
	<i>Resultat 2001</i>	<i>Budget 2002</i>	<i>Resultat 2002</i>
Kontingenter	742.550	750.000	760.200
Indtægter i alt	742.550		760.200
Variable omkostninger			
DSOG-bladet, ACTA	(114.304)	(115.000)	(54.364)
Kursusaktiviteter	(101.279)	(100.000)	(31.956)
Div. kontingenter	(29.099)	(30.000)	(33.351)
Møde- og rejseudgifter	(233.575)	(320.000)	(438.520)
Variable omkostninger i alt	(478.257)	(565.000)	(558.191)
Resultat før kapacitetsomkostninger, afskrivning og finansielle poster	264.293	185.000	202.009
Administrationsomkostninger	(109.359)		(109.618)
Øvrige kapacitetsomkostninger	0		0
Kapacitetsomkostninger i alt	(109.359)	(110.000)	(109.618)
Resultat før afskrivning og finansielle poster	154.934	75.000	92.391
Afskrivninger	(9.772)	(15.000)	(15.236)
Finansielle indtægter	136.820	50.000	48.134
Årets resultat	281.582	110.000	125.289

Kim Toftager-Larsen foreslår, at midlerne opdeles i en likvid og en fastsat del.

Charlotte Wilken-Jensen foreslår, at bestyrelsen får bemyndigelse til at anbringe midlerne. Generalforsamlingen tilslutter sig dette.

Katrine Sidenius fastslår, at deltagelse i NFOG-kongresser betales af NFOG.

Regnskabet blev godkendt med ovenstående bemærkninger.

Ditte Trolle foreslår en nedsættelse af kontingentet på 200 kr. pga. en formue på ca. 2 mio. kr.

Kristjar Skajaa mener, at det er en dårlig ide, ønsker i stedet højere aktivitet.

Søren Brostrøm støtter en kontingentned-

sættelse, da han ikke ser nogen grund til at øge formuen.

Anette Tønnes Pedersen foreslår en kontingentnedsættelse for prækursister.

Charlotte Wilken-Jensen fraråder en differentiering af kontingentet.

Jeannette Lauenborg ønsker at vide, om det er lovligt at foreslå en kontingentnedsættelse under dette punkt.

Ditte Trolle bekræfter lovligheden.

Der stemmes herefter om det mest vidtgående forslag nemlig en kontingentnedsættelse på 200 kr. for alle medlemmer. Dette godkendes ved almindelig håndsoprækning.

Herefter stemmes om forslaget om kontin-

Budget 2003			
	<i>Budget 2002</i>	<i>Resultat 2002</i>	<i>Budget 2003</i>
Kontingenter	750.000	760.200	580.000
Indtægter i alt		760.200	
Variable omkostninger			
DSOG-bladet, ACTA	(115.000)	(54.364)	(55.000)
Kursusaktiviteter	(100.000)	(31.956)	(75.000)
Div. kontingenter	(30.000)	(33.351)	(35.000)
Møde- og rejseudgifter	(320.000)	(438.520)	(320.000)
Variable omkostninger i alt	(565.000)	(558.191)	(485.000)
Resultat før kapacitetsomkostninger, afskrivning og finansielle poster	185.000	202.009	95.000
Administrationsomkostninger		(109.618)	(110.000)
Øvrige kapacitetsomkostninger		0	
Kapacitetsomkostninger i alt	(110.000)	(109.618)	(110.000)
Resultat før afskrivning og finansielle poster	75.000	92.391	(15.000)
Afskrivninger	(15.000)	(15.236)	(15.000)
Finansielle indtægter	50.000	48.134	50.000
Årets resultat	110.000	125.289	20.000

gentnedsættelse for prækursister. Dette forslag afvises ved almindelig håndsoprækning.

Kristjar Skajaa mener, at det er vigtigt at bestyrelsen er bredt repræsenteret ved internationale kongresser, – også ved FIGO-kongressen i Chile. Han efterlyser en hensigtserklæring fra generalforsamlingen om, at bestyrelsen er bemyndiget til det.

Niels Ole Knoblauch mener, at det er en stor post, men der bør være plads til dette, specielt når den er fordelt over 3 år.

Kim Toftager-Larsen mener, at hele bestyrelsen er for mange rejsende. Foreslår at 1-2 må være rimeligt.

Thea Lousen mener ikke, at man skal anse deltagelse i kongres som en selskabsrejse, men have tillid til, at bestyrelsen er tro mod deres mandat.

Kristjar Skajaa synes, at det er rimeligt med en mulighed for deltagelse i en international kongres. Det kan endvidere betragtes som en lille compensation for et stort arbejde.

Jesper Søderberg tilslutter sig, at det er en god idé, at bestyrelsen får mulighed for at deltage i kongresser.

Birgit Bødtker anfører, at hvis bestyrelsen skal have forbedrede økonomiske forhold, bør man også vurdere forholdene for rejsevilkårene for udvalg og arbejdsgrupper. Understreger at udgifter til øgede rejseaktiviteter under ingen omstændigheder må gå fra de øvrige arbejdsgrupper.

Peter Henriksen mener, at bestyrelsen er forpligtet til at orientere sig uden for Norden ved deltagelse i internationale kongresser.

Kim Toftager-Larsen er skeptisk over for de kraftigt udvidede beføjelser.

Generalforsamlingen pålægger efter 2 afstemninger bestyrelsen at forholde sig til en udvidet rejseaktivitet i bestyrelsen.

Budget for året 2003 blev herefter vedtaget med en nedsættelse af kontingentsatsen på 200 kr.

5. Revisorernes bemærkninger

Ditte Trolle fremlægger de interne revisorers – Astrid Højgaard og Hans Jørgen Knudsens – bemærkninger.

Revisorerne finder generelt, at regnskabet er overskueligt opstillet, og det skal bemærkes at revisionsfirmaet Krøyer Pedersen, Struer, roser kassererens indsats. Der er dog enkelte punkter vi som DSOG's revisorer vil drage frem til diskussion i et større forum.

- Revisorerne har kun kunnet arbejde med et midlertidigt regnskab, idet efteruddannelsesudvalgets regnskab ikke forelå før efter påske. Der tages derfor forbehold for det endelige regnskab, og det overlades til generalforsamlingen at tage stilling til, om regnskabet kan godkendes på disse præmisser. Vi finder, at det er et rimeligt krav, at revisorerne får det endelige regnskab i hænde forud for generalforsamlingen.
- Vi foreslår at bestyrelsen og dermed de enkelte udvalg overvejer at følge revisionsfirmaet Krøyer Pedersens forslag om at udføre løbende bogføring af regnskabet i stedet for at samle byrden til generalforsamlingstidspunktet, således at DSOG's bestyrelse har mulighed for at aflægge det samlede regnskab i passende tid før næste årsmøde.
- En del udgifter er godkendte, uden at der foreligger bilag.
- En del bilag er godkendte, hvor der kun foreligger kopier af regninger.
- Set i lyset af at møde- og rejseudgifter for udvalg og bestyrelse er næsten fordoblede siden 2001 (2001: 239.689,- mod 2002: 472.851,-) bør det overvejes, hvilke retningslinjer der skal gælde for erstatning af afholdte udgifter i forbindelse med møder især i udlandet. Der er tilsyneladende store

forskelle i medlemmernes ønske om udgiftsrefusion.

Hans Jørgen Knudsen foreslår, at bestyrelsen skal godkende alle bilag i forbindelse med udvalgsmedlemmers rejseaktivitet for at sikre ens praksis.

Lise Møller forespørger, om der ikke er faste regler for refusion af udgifter i forbindelse med rejser?

Ditte Trolle forklarer, at det drejer sig om småbeløb, hvorfor hun ikke anser det for nødvendigt, at bestyrelsen retter opmærksomhed mod det.

6. Forslag til sagsbehandling fra bestyrelsen og medlemmerne

a. Vedtægtsændringer for DSOG

Charlotte Wilken-Jensen fremlægger forslag om vedtægtsændringer for DSOG. Der henvises til DSOG-blad nr 5/2002.

Ændringerne er blevet fremlagt og vedtaget på den ekstraordinære generalforsamling 2002. Fremlægges nu med henblik på endelig vedtagelse. Ændringerne blev vedtaget ved akklamation uden kommentarer.

b. Vedtægtsændringer for FIGO-fonden

Anette Tønnes Pedersen indleder med at fremlægge et tilfredsstillende regnskab. Herefter fremlægges forslag om vedtægtsændringer for FIGO-fonden. Der henvises til DSOG-blad nr. 5/2002.

Ændringerne er blevet fremlagt og vedtaget på den ekstraordinære generalforsamling 2002. Fremlægges nu med henblik på endelig vedtagelse. Ændringerne blev vedtaget ved akklamation uden kommentarer.

c. Ekspertuddannelse?

Erik Ernst foreslår, at punktet bliver diskuteret

i forbindelse med en ekstraordinær generalforsamling i forbindelse med efterårsmødet 2003, da punktet kræver mere tid end der er til rådighed i dag.

7. Valg af bestyrelsesmedlemmer

Thea Lousen stillede op til pladsen som uddannelsessøgende i bestyrelsen og blev valgt med akklamation. Thomas Larsen stillede op som ordinært bestyrelsesmedlem og blev ligeledes valgt med akklamation.

Bestyrelsen ser herefter således ud:

Charlotte Wilken-Jensen (formand), Lone Hvidman (næstformand), Ditte Trolle (kasserer), Erik Ernst (videnskabelig sekretær), Thomas Larsen (organisatorisk sekretær), Anne Dreisler (indstillet af DFKO) og Thea Lousen (uddannelsessøgende). Derudover har FYGO's formand Gitte Eriksen, DFKO's formand Suzan Lenz, redaktøren af hjemmesiden Søren Brostrøm og formændene for undervisningsudvalget Jette Seidelin og efteruddannelsesudvalget Anders Atke møderet til bestyrelsens møder.

8. Valg af udvalgsmedlemmer, revisorer og repræsentanter for selskabet

Undervisningsudvalget: Bente Sørensen var på valg, men kunne ikke genvælges, da hun har siddet i undervisningsudvalget i 3 perioder. Lene Sperling og Jørn Aagaard var på valg, men ønskede ikke genvalg. Jette Seidelin var på valg og ønskede genvalg. Marianne Johansen, Suzan Lenz, Jannie Salvig, Lillian Skibsted og Birgitte Bruun Nielsen ønskede ligeledes at opstille. Da 4 ledige poster var ledige, blev der foretaget skriftlig afstemning. Et stemmeudvalg bestående af Lisa Bang, Kirsten Jochumsen og Søren Brostrøm blev udpeget. Stemmerne blev fordelt som følger: Jette Seidelin 60, Marianne Johan-

sen 57, Birgitte Bruun Nielsen 57, Jannie Salvig 56, Suzan Lenz 31 og Lillian Skibsted 20. Jette Seidelin, Marianne Johansen, Jannie Salvig og Birgitte Bruun Nielsen blev således valgt.

Udvalget ser herefter således ud: Jette Seidelin, Jette Led Sørensen, Jannie Salvig (uddannelsessøgende), Marianne Johansen, Morten Hedegaard og Birgitte Bruun Nielsen.

Efteruddannelsesudvalget: Susanne Axelsen, Jannie Salvig og Hans Jørgen Knudsen var på valg, men ønskede ikke genvalg. I stedet stillede Vibeke Ersbak, Anders Atke og Christina Pedersen (uddannelsessøgende) op og blev alle valgt med akklamation

Udvalget består herefter af: Vibeke Ersbak, Anders Atke, Christine Pedersen (uddannelsessøgende), Susanne Ledertoug og Christine Felling (DFKO).

Revisorer: Hans Jørgen Knudsen på valg, men ønskede ikke genvalg. N.C. Nielsen opstillede i stedet og blev valgt med akklamation. Herudover er Astrid Højgaard revisor.

DMS' repræsentantskab: DSOG har 9 pladser. Ud over 6 medlemmer fra bestyrelsen har Lisa Bang, Søren Brostrøm og Danny Svane repræsenteret DSOG. Søren Brostrøm og Danny Svane var på valg og ønskede begge at genopstille. Begge blev valgt med akklamation.

§14-kontaktpersoner: Bjarne Rønde Kristensen var på valg og ønskede at genopstille. Ligeledes ønskede Niels Ole Knoblauch at opstille. Der blev foretaget skriftlig afstemning. Bjarne Rønde Kristensen fik 36 stemmer og Niels Ole Knoblauch fik 31 stemmer. Bjarne Rønde Kristensen blev således genvalgt. I udvalget sidder herefter Hans Madsen, Bjarne Rønde Kristensen og Carsten Byrjaldsen (suppleant).

FIGO-fonden. Kim Toftager-Larsen var på valg, men ønskede ikke at genopstille. Peter Hornnes, Katrine Sidenius og Anette Tønnes Pedersen var ligeledes på valg og ønskede alle at genopstille. Herudover ønskede Susanne Christau at opstille. Alle blev valgt med akklamation.

9. Eventuelt

Formanden for FYGO Gitte Eriksen uddelte årets FYGO-pris til den bedste afdeling til uddannelse af yngre gynækologer. Der var indstillet én afdeling. Indstillingen opfyldte i høj grad forudsætningerne for at blive tildelt prisen, og FYGO-prisen 2002 tilfaldt Gynækologisk-obstetrisk afdeling, Amtssygehuset Roskilde. Martin Rudnicki takkede for æren.

Charlotte Wilken-Jensen afsluttede generalforsamlingen og takkede bl.a. for god mødeledelse.

Birgitte Bruun Nielsen, referent
Niels Ulbjerg, dirigent

Vedtægter for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

§ 1. Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG), er et videnskabeligt selskab, der er tilsluttet Dansk Medicinsk Selskab. DSOG blev stiftet den 5. oktober 1898 under navnet Foreningen for Gynækologi og Obstetrik i København.

§ 2. Selskabet har til formål:

1. at arbejde for at fremme kvinders sundhed, velbefindende og sikkerhed.
2. at sikre stadig udvikling i kvaliteten af det arbejde, der udføres inden for gynækologi og obstetrik.
3. at fremme og udvikle det videnskabelige arbejde inden for gynækologi og obstetrik.
4. at tilrettelægge og overvåge uddannelsen inden for specialet i samarbejde med de offentlige myndigheder.
5. at arbejde for at fremme specialets interesser i det danske sundheds- og sygehusvæsen.
6. at arbejde for at fremme det internationale samarbejde inden for specialet.

Medlemskab

- § 3. 1. Som ordinære medlemmer i selskabet kan optages læger, der har dansk autorisation til selvstændigt virke som læge.
2. Som ekstraordinære medlemmer kan optages danske og udenlandske læger, der ikke opfylder betingelserne for at blive ordinære medlemmer.
3. Som ekstraordinære medlemmer kan endvidere optages danske og udenlandske ikkelæger med særlig inter-

esse for – eller tilknytning – til dansk obstetrik og gynækologi.

4. Ekstraordinære medlemmer bliver ordinære medlemmer, når de opfylder betingelserne herfor.
5. Selskabets kontingentbetalende ordinære og ekstraordinære medlemmer er automatisk medlemmer af Nordisk Forening for Obstetrik og Gynækologi.
6. Ansøgning om optagelse som medlem rettes skriftligt til selskabets organisatoriske sekretær.
7. Ansøgninger fra danske og udenlandske ikkelæger skal forinden være behandlet af bestyrelsen.
8. Udmeldelse sker ved skriftlig meddelelse til selskabets organisatoriske sekretær. Som udmeldt betragtes også den, der ikke har betalt kontingent i et år. Genoptagelse kan kun ske efter betaling af restancen.
9. Eksklusion af et medlem kan ske efter forslag fra bestyrelsen eller fra 15 medlemmer, når der på en generalforsamling er $\frac{2}{3}$ majoritet herfor.

- § 4. 1. Ordinære og ekstraordinære medlemmer bosat i Danmark, Færøerne og Grønland betaler kontingent. Kontingentet fastsættes ved den ordinære generalforsamling.
2. Ekstraordinære medlemmer betaler et reduceret kontingent.
3. Medlemmer bosat i udlandet, pensionerede medlemmer eller medlemmer over 70 år kan efter ansøgning fritages for kontingent.

Selskabets organisation

- § 5. 1. Selskabets øverste myndighed er generalforsamlingen.

2. Bestyrelsen repræsenterer selskabet udadtil og leder dets virksomhed.

Ordinær generalforsamling

- § 6. 1. Ordinær generalforsamling skal afholdes én gang årligt, sædvanligvis i april.
2. Mindst én måned før den ordinære generalforsamling afholdes, skal der skriftligt tilgå medlemmerne en opfordring til inden for en fastsat frist at indsende forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen.
 3. Indkaldelse med dagsorden til samtlige medlemmer skal ske med mindst 14 dages varsel.
 4. Alle medlemmer har adgang til generalforsamlingen.
 5. Stemmeret har alle ordinære medlemmer bosat i Danmark, Grønland og Færøerne og som ikke er i kontingentrestance.
- § 7. 1. Der føres referat over forhandlingerne. Referatet skal godkendes af dirigenten.
2. Der kan kun træffes afgørelse i sager, der har været angivet i dagsordenen.
 3. Skriftlig afstemning skal foretages, dersom mindst ti medlemmer skriftligt eller mundtligt over for ordstyrelsen fremsætter ønske herom.
 4. Beslutninger, der ikke vedrører selskabets love, træffes – og valg foretages ved almindeligt flertal.
- § 8. Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal omfatte følgende punkter:
1. Valg af dirigent.
 2. Bestyrelsens beretning.
 3. Beretninger fra stående udvalg.

4. Aflæggelse af revideret regnskab, fremlæggelse af næste års budget og fastlæggelse af kontingent.
5. Revisorernes bemærkninger.
6. Forslag til sagsbehandling fra bestyrelsen og medlemmerne.
7. Valg af formand (jf. § 12.1 og 2).
8. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer (jf. § 12.1 og 2)
9. Valg af udvalgsmedlemmer, revisorer og repræsentanter for selskabet (jf. § 19.1 og 2).
10. Eventuelt.

- § 9. Valgbare som bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer, revisorer og repræsentanter for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi er alene ordinære medlemmer. Det tilstræbes så vidt muligt, at region Nord, Syd og Øst altid er repræsenteret i selskabets bestyrelse og udvalg.

Ekstraordinær generalforsamling

- § 10. 1. Ekstraordinær generalforsamling afholdes, når bestyrelsen indkalder her til med mindst 14 dages varsel (jf. § 6.3).
2. Anledningen til den ekstraordinære generalforsamling skal fremgå af mødeindkaldelsens dagsorden.
 3. Såfremt ti medlemmer eller flere fremsætter skriftlig begæring om afholdelse af ekstraordinær generalforsamling skal bestyrelsen foranledige denne afholdt inden for de følgende tre måneder.

Bestyrelsen

- § 11. 1. Bestyrelsen består af en formand, en næstformand, en videnskabelig sekretær, en organisatorisk sekretær, en kasserer og to medlemmer.

2. Mindst et medlem skal være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktions-tiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkommende generalforsamling.

- § 12.
1. Bestyrelsens medlemmer vælges på den ordinære generalforsamling for en periode på to år.
 2. Formanden vælges ved direkte valg. Den øvrige bestyrelse konstituerer sig selv efter generalforsamlingen.
 3. Ingen kan være medlem af bestyrelsen i mere end tre på hinanden følgende fulde perioder.
 4. Dersom et medlem af bestyrelsen fratræder i valgperioden, kan bestyrelsen supplere sig selv med et af selskabets ordinære medlemmer indtil nyvalg kan finde sted.

- § 13.
1. Formanden leder bestyrelsens møder.
 2. Ved formandens forfald varetages dennes funktioner af næstformanden.
 3. Den videnskabelige sekretær har som hovedopgave at overvåge den videnskabelige del af selskabets virksomhed.
 4. Den organisatoriske sekretær varetager selskabets korrespondance, udfærdiger i samarbejde med formanden dagsordenen for bestyrelsens møder og fører referat over disse.
 5. Kassereren fører selskabets regnskaber og foretager udbetalinger i overensstemmelse med selskabets love og bestyrelsens beslutninger.

- § 14.
1. Bestyrelsesmøder afholdes, når for-

manden indkalder dertil, eller såfremt blot ét af bestyrelsens medlemmer ønsker det.

2. Formændene for Undervisnings- og Efteruddannelsesudvalget, redaktøren af medlemsbladet og af hjemmesiden, formanden for Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation og formanden for Foreningen af Yngre Gynækologer (FYGO) har møderet, men ikke stemmeret.
3. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen er til stede.
4. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.
5. Bestyrelsen kan ansætte lønnet medhjælp til varetagelse af forskellige opgaver i henhold til bestyrelsens beslutning.

Udvalg Arbejdsgrupper og repræsentanter

- § 15.
1. DSOG har en række stående udvalg, hvis opgaver skal fremgå af et kommissorium.
 2. Kommissorierne udarbejdes af bestyrelsen og skal godkendes af generalforsamlingen.
 3. Kommissoriet for det enkelte udvalg kan til enhver tid tages op til revision på begæring af bestyrelsen eller det pågældende udvalg.
 4. Et stående udvalg kan nedlægges af Generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen.

- § 16.
1. Bestyrelsen kan nedsætte arbejdsgrupper til varetagelse eller løsning af specifikke opgaver, der skal fremgå af et af bestyrelsen udarbejdet kommissorium.
 2. Arbejdsgrupper nedlægges, når den specifikke opgave er løst.

- § 17. Repræsentanter for DSOG til varetagelse af specifikke opgaver i Sundhedsstyrelsen, Dansk Medicinsk Selskab, Lægeforeningen og andre foreninger eller selskaber udpeges af bestyrelsen.
- § 18. 1. Kommissorier for selskabets arbejdsgrupper skal redegøre for arbejdsgruppens sammensætning og indeholde en klar beskrivelse af, hvad der er arbejdsgruppens formål, specifikke opgaver, kompetence i forhold til bestyrelsen og generalforsamlingen og hvilke forpligtelser, man har over for selskabet.
2. Er der behov for etablering af tværfaglige udvalg, arbejds- eller interessegrupper i DSOG's regi, kan ekstraordinære medlemmer efter nærmere forhandling med bestyrelsen indgå på lige vilkår med selskabets ordinære medlemmer.
- § 19. 1. De stående udvalg og selskabets revisorer vælges på den ordinære generalforsamling for en periode af to år med mulighed for genvalg i yderligere to perioder af to år.
2. Medlemmer af øvrige udvalg, arbejdsgrupper og repræsentanter, udpeges af bestyrelsen.
- § 20. DSOG har følgende stående udvalg og repræsentationer:
1. Undervisningsudvalget består af seks medlemmer. Et medlem skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis dette medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling.

Hovedkursuslederen har møderet, men ikke stemmeret. Han/hun kan være medlem af udvalget, men ikke formand.

2. Efteruddannelsesudvalget består af fem medlemmer, hvoraf et skal være praktiserende speciallæge og et skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling. Bestyrelsens videnskabelige sekretær har møderet. Han/hun kan være medlem af udvalget, men ikke formand.

Revisorer

- § 21. To medlemmer, valgt af generalforsamlingen, skal forud for den ordinære generalforsamling gennemgå selskabets regnskaber og afgive en skriftlig erklæring til generalforsamlingen.

Valgprocedurer

- § 22. 1. Senest to måneder forud for den ordinære generalforsamling meddeler bestyrelsen, hvilke poster der skal besættes i forbindelse med generalforsamlingen.
2. Forslag til kandidater kan fra medlemmernes side fremsættes over for bestyrelsen eller på generalforsamlingen.

Til medlemmerne

- § 23. 1. DSOG har et medlemsblad og en hjemmeside.
2. Bestyrelsen er ansvarlig for bladets drift og kan udpege redaktører, der skal redigere bladet og hjemmesiden

efter skriftlige retningslinier udstukket af bestyrelsen.

Nordisk Forening for Obstetrik og Gynækologi (NFOG)

- § 24. 1. DSOG indgår sammen med de tilsvarende foreninger i Finland, Island, Norge og Sverige i NFOG.
2. Formanden for DSOG's bestyrelse er medlem af NFOG's styrelse.
3. DSOG's bestyrelse udpeger i henhold til NFOG's vedtægter repræsentanter til NFOG's fuldmægtigforsamling, der holder ordinært møde hvert andet år i forbindelse med NFOG-kongresserne.
4. DSOG's bestyrelse udpeger de danske medlemmer af NFOG's nævn og arbejdsgrupper.
5. NFOG udgiver det videnskabelige tidsskrift *Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica*. I henhold til NFOG's vedtægter udpeger DSOG's bestyrelse en national redaktør for en periode af fire år med mulighed for forlængelse i yderligere to perioder af to år.

UEMS – EBCOG

- § 25. 1. DSOG er tilsluttet UEMS's gynækologiske sektion/EBCOG (European Board and College of Obstetricians and Gynecologists.)
2. DSOG's bestyrelse udpeger to medlemmer til EBCOG's repræsentantskab, som også repræsenterer DSOG i UEMS's gynækologiske sektion. Repræsentanterne udpeges blandt selskabets speciallæger. Det ene medlem udpeges efter indstilling fra Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation. Repræsentanterne udpeges

for 4 år og kan udpeges i højst to på hinanden følgende fireårige perioder.

FIGO

- § 26. 1. DSOG er medlem af FIGO (Federation Internationale de Gynecologie et d'Obstetrique).
2. DSOG's bestyrelse udpeger delegerede til FIGO's ordinære generalforsamling, der afholdes hvert tredje år i forbindelse med FIGO's verdenskongress.

Ændring af selskabets vedtægter

- § 27. 1. Ændringer i selskabets vedtægter eller beslutning om selskabets opløsning skal vedtages med $\frac{2}{3}$ majoritet på en generalforsamling, hvor mindst $\frac{1}{3}$ af selskabets medlemmer er til stede.
2. Er dette ikke tilfældet, indkalder bestyrelsen inden for de følgende otte måneder til en ny generalforsamling, som er beslutningsdygtig, uanset antallet af fremmødte medlemmer; også her kræves $\frac{2}{3}$ majoritet.

Ikrafttræden

- § 28. 1. Vedtægterne træder i kraft ved vedtagelsen.
2. Valgreglerne anvendes første gang ved den førstkommande generalforsamling, foråret 2004.

Vedtøget på ekstraordinær generalforsamling den 21. november 1997 med ændringer vedtaget på ordinære generalforsamlinger april 1998 og april 2001 og april 2003.

Gynækologi og seksualitet

Målgruppe

Alle medlemmer af FYGO

Tid

Mandag d. 29. september 2003 kl 16.00-21.00

Sted

Skejby Sygehus, Konferencerummet afd Y (ind via hovedindgangen, 1. etage th. gå til nr. 19)
Gynækologisk Obstetrisk afd Y

Undervisere

- Pernille Jensen, læge, klinisk assistent, Gynækologisk afdeling, H:S Rigshospitalet og forskningsenheden, Palliativ medicinsk afdeling, Bispebjerg Hospital
- Karen Rischel, læge Sexologisk Klinik, H:S Rigshospitalet

Point (prækursister)

4 timer

Deltagerpris

100 kr. overføres til Djurslandsbank reg nr 7264 kontonummer 0001022115
angivet tydeligt navn og ansættelsessted!!!

Tilmelding

Via mail til Gitte Eriksen; eriksen_gv@hotmail.com senest den 25/8 2003

Kursusledelse

- 1. reservelæge Kirsten Jochumsen, Odense Universitetshospital
- 1. reservelæge, ph.d. Gitte V. Eriksen, Skejby Sygehus

Program

16.00–17.00 *Generelt om seksualitet/seksologiske dysfunktioner*

Hvad forstår man ved sexologiske dysfunktioner? Hvilke møder gynækologen? Hvad skal man være opmærksom på? ved Karen Rischel

17.00–18.00 *Sexualiteten ved forskellige gynækologiske sygdomme og obstetriske hændelser*

Graviditet, barsel, tiden efter 1. fødsel, hysterektomi for benign lidelse, menopause og gynækologisk cancer ved Pernille Jensen

18.00–19.00 Spisepause

19.00–20.00 *Behandlingsmuligheder*

Terapi, hjælpemidler, farmakologisk og operativt ved Karen Rischel og Pernille Jensen

20.00–21.00 *Øvelser i sexologisk interview*

Undervisningen indeholder både teori og praktiske fif. Der vil endvidere være mulighed for diskussion! Hvem kan man henvise til? Videreuddannelsesmuligheder?

Der vil blive serveret et let traktament, der er inkluderet i prisen

Kurset er sponsoreret af Organon A/S

FYGO kursus i

Prænatal diagnostik og invasive indgreb

Tid og sted

Tirsdag d. 2. september 2003 kl. 16.00-20.00.
Skejby Sygehus, Århus

Tirsdag d. 23. september 2003 kl. 16.30-20.30.
H:S Rigshospitalet, København

Arrangør

Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO)

Kursusledelse

- Ida Vogel idavogel@dadlnet.dk
- Marie Søgaard mariesoegaard@dadlnet.dk

Målgruppe

Medlemmer af FYGO

Deltagergebyr

100 kr.

Tilmelding

Århus: Indsætte 100 kr. på konto i Sparekassen kronjylland regnr: 9362 konto nr: 000 15 70 315. Husk: navn og adresse samt e-mail-adresse. Samtidig sender du en e-mail til idavogel@dadlnet.dk med de tilsvarende oplysninger, så du kan modtage yderligere kursusinformationer.

RH: Indsætte 100 kr. på konto i Lån og Spar bank 0400-401-17-15570. Husk: samtidig sender du en e-mail til mariesoegaard@dadlnet.dk med de tilsvarende oplysninger, så du kan modtage yderligere kursusinformationer.

Tilmeldingsfrist

Senest d. 20. august (Århus) og 8. september (RH).

Undervisere

Århus:

- Overlæge, dr.med. Niels Ulbjerg, Gynækologisk Obstetrisk afd. Y, Skejby + adm overlæge Peter KA Jensen, Klinisk Genetisk afdeling, Århus Kommunehospital

RH:

- Overlæge, dr.med. Ann Tabor, Gyn Obstetrisk afd, Hvidovre
- + læge Johanne Hahnemann, Kennedy Institutet.

Indhold

Sundhedsstyrelsens nye retningslinier, nakkefold, CVS, amnioscentese. Prænatal rådgivning; hvad gør vi? set fra genetikeren og obstetrikerens synsvinkel.

Gynækologiske Guidelines Hindsgavl 2003

19.-20. september

Program

Fredag d. 19. september 2003

8.30-9.00 Ankomst, Kaffe.

9.00-9.05 Velkomst

Formiddag: Opfølgning fra 2002

9.05-10.30 • Blødningsforstyrrelser, tovholder Lisbeth Nilas

- Endometriose, tovholder: Bjarne Rønde Kristensen

10.30-10.50 Kaffe

- 10.50–12.30 • Ekstrauterin graviditet, tovholder: Lars Krag Møller
 • Infektioner, tovholder: Rikke Helmig
 • Kontraception, tovholder: Kresten Rubeck
- 12.30–14.00 Frokost

Eftermiddag Redaktionsgruppe, Mola

- 14.00–15.30 • Redaktionsgruppe, tovholder: Lotte Clevin
- 15.30–15.45 Kaffe
- 15.45–17.15 • Mola, tovholder: Ole Mogensen
- 17.15–18.00 • Emner til guidelines 2005. Kort orientering fra arbejdsgrupperne 2004:
 • Vold mod kvinder, tovholder: Lisa Bang
 • Benigne vulvalidelser, tovholder: Susanne Christau
 • Mammae, tovholder: Susan Lenz
 • Orientering fra Dansk Fertilitetselskab: Anders Nyboe Andersen
- 18.30- Festmiddag m.m.
 Levende festlig musik

Lørdag d. 20. september 2003

Formiddag Descensus/prolaps, analproblemer

- 09.00–10.30 • Descensus/prolaps, tovholder: Lone Mouritzen
- 10.30–11.00 Kaffe
- 11.00–12.30 • Analproblemer, tovholder: Karen-Elise Højberg
- 12.30–14.00 Frokost

Eftermiddag PCO

- 14.00–15.30 • PCO, tovholder: Helle Clausen

- 15.30–16.00 Kaffe
- 16.00–17.00 • Opsamling, evaluering, – Hindsgavl 2004.
 • Resume

Tilmelding

Foregår ved indbetaling af relevante beløb til Danske Bank (konto ved Odense Universitets-hospital) Reg nr 3574. Konto nr 3574873282. Deltagelse i mødet med overnatning: Kr. 1200. Deltagelse i mødet uden overnatning: Kr. 800. Der er kun disse to muligheder for at være med, og alle deltagere skal betale forud for at være tilmeldt. Tilmeldingen afsluttes når maks deltagerantal er nået. Deltagelse i udvalgte emner er kun muligt efter aftale med styregruppen.

HUSK! Indbetalingen skal mærkes med »OL3423« og det skal OGSÅ fremgå, hvem der betales for (samt e-mailadresse).

Vi har kun plads til 100 som alle får plads på Hindsgavl Slot, men vi er nødt til som sædvanlig at dele rum. Meld til Danny Svane svane@dadlnet.dk hvem i ønsker at dele værelse med.

Pladserne fordeles efter hvem der betaler først (tildeles også de bedste værelser).

Forslag til emner for mødet 2005 modtages gerne og kan sendes til Svend O. Skouby, sos@dadlnet.dk, eller Danny Svane, svane@dadlnet.dk. Styregruppen opfordrer til at emnerne formuleres problemorienteret, afgrænset og specifikke.

Styregruppen

Arbejdsvilkårene for danske gynækologer anno 2003

Odense 5. september 2003
(Hotel H.C. Andersen)
9.00-16.30

Tilmelding

Susanne Ledertoug, s.ledertoug@dadlnet.dk

Mødeledere

Kim Toftager og Carsten Byrjalsen

Deltagergebyr

800 kr. indbetales på konto. 9570 6247512,
senest 1/8-2003

Program

- 9.00 Morgenkaffe
- 9.15 • Velkomst, v. Kim Toftager og Carsten Byrjalsen
- 9.30 • Gennemføres de strukturelle ændringer i sygehusvæsenet på en for medarbejderne hensigtsmæssig måde, v. kvalitetschef Ida Gøtke Hansen
- 10.00 • Overlægenes ændrede arbejdsvilkår. Erfaringer fra Fr. borg, Vestsjællands og Rinkj. Amter, v. Kim Toftager, Aksel Lange og Carsten Byrjalsen
- 10.45 • Erfaringer fra H:S, v. Helle Ulrichsen
- 11.15 • Erfaringer fra Norge og Sverige, v. kollegaer fra N og S
- 12.00 Frokost
- 13.00 • Hvad indebærer en god arbejdstilrettelæggelse i de større enheder, v. Erik Kristensen, overlægeforeningen
- 14.00 • Lægekultur, v. Karsten Nielsen, FAS
- 14.30 • Hvad kan jeg som overlæge og kollega bidrage med, v. erhvervspsykolog
- Kaffe

- 16.00 • Hvilke initiativer må der iværksættes i de enkelte amter og på de enkelte afdelinger for at sikre overlægerne den nødvendige arbejdsglæde?
- Paneldiskussion
- 16.30 Afslutning

DFKO

www.gynaekologer.dk

Nyt fra Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation

Bestyrelsen:

- Suzan Lenz, formand
- Niels Munk-Jensen, næstformand
- Ingrid Rørbæk Jacobsen, sekretær
- Birgit Arentoft, kasserer
- Erik Obel, overlægerepræsentant

Statistik for 2002

Der foreligger nu landsproduktionstal for praksis for 2002 opgjort for perioden 2.1.02–2.12.02 svarende til 11 af årets 12 mdr. Vi er 88 med ydernummer, og vi har udført 249.693 konsultationer svarende til 2.837 konsultationer pr. gynækolog. Tilsvarende er der ydet 1.663 ultralydsscanninger pr. gynækolog inklusive vandscanninger. Der er i alt udført 10.106 abrasioer og 1.414 konisatioer. Således et ganske stort produkt fordelt på få hænder. Der er yderligere udført 5.137 intrauterine inseminationer. Et vist antal er udført som 2. insemination i samme cyklus. Der er udført 10.105 sædanalysen og 5.500 sædpræparationer. Alle tal er som anført givet på 11 mdr.'s basis og på alle ydernumre, det vil sige fuldtids, deltids og overlægenumre.

Kvalitetssikring

FAPS kvalitetssikringsprojekt er startet. Niels Munk-Jensen og Suzan Lenz deltog. Projektet er ambitiøst, og det forudses at ville strække sig over nogle år. Den første fase vil fokusere på at definere kvalitet i speciallægepraksis.

Tutoraftaler

DFKO's bestyrelse har arbejdet aktivt på at ind-

drage speciallægepraksis i uddannelsen til gynækolog. Der er skuffelse over, at vi ikke har fået placering i den nye målbeskrivelse for specialiet. Vi har informeret Sundhedsstyrelsen om, at vi finder det vigtigt at kommende gynækologer kan blive »klædt på« til fagligt at klare arbejdet i praksis. I flere andre specialer er et ophold i praksis et obligatorisk led i uddannelsen. En del praktiserende gynækologer har meldt sig med ønske om at blive tutor for de kommende gynækologer.

Suzan Lenz

10.5.03.

M Ø D E - O G K U R S U S K A L E N D E R

Der henvises i øvrigt til DSOG's hjemmeside www.dsog.dk for nærmere information og yderligere arrangementer

Juni 2003

29.-2./7. 19th Annual Meeting of the European Society of Human Reproduction and Embryology, Madrid

August 2003

21.-24. »Skærgårds«-symposium, Strømstad
 25.-29. U-kursus: Operativ gynækologi, Århus
 31.-4./9. 13th World Congress of Ultrasound in Obstetrics and Gynecology, Paris

September 2003

2. FYGO kursus: Prænatal diagnostik og invasive indgreb, Skejby
 4.-7. 10th European Symposium on Urogenital Radiology, Uppsala
 6.-10. European Teratology Society, Helsingør
 11.-12. U-kursus: Forskning og udvikling, Århus
 13.-16. 6th World Congress of Perinatal Medicine, Osaka
 16.-17. Advanced Life Support in Obstetrics, Hvidovre
 18.-19. Advanced Life Support in Obstetrics, Hvidovre
 19.-20. Gynækologiske guidelines, Hindsgavl
 23. FYGO kursus: Prænatal diagnostik og invasive indgreb, København
 27.-30. 44th Annual Meeting of the European Society of Paediatric Research, Bilbao
 29. FYGO kursus: Gynækologi og seksualitet, Århus

Oktober 2003

8.-10. U-kursus: Føtal medicin, København
 oktober DSOG's Efteruddannelsesudvalgs efterårsmøde, Bagsværd
 5.-9. 33rd Annual Meeting of the International Continence Society, Firenze
 17.-19. Hot topics in obs-gyn, København
 22.-24. U-kursus: Onkologi, København
 29.-31. 28th Annual Meeting of the International Urogynecological Association, Buenos Aires

November 2003

- 2. - 7. FIGO 2003. 17th World Congress of Gynecology and Obstetrics, Santiago de Chile
- 19.-21. Management of Labour, Dublin
- 20.-21. U-kursus: Kommunikation og information, København
- 28.-29. Efterårsmøde, København